

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 226/2010-5

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. mája 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. R. M., Ž., a A. M., Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 13/03 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. R. M. a A. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. apríla 2010 doručená sťažnosť Ing. R. M. a A. M. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 13/03 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovatelia v sťažnosti uvádzajú, že: «(...) Predmetné konanie začalo žalobou, podanou sťažovateľmi, vrátane A. M.(...), proti Slovenskej republike, ako odporcovi,

zastúpenom Úradom geodézie, kartografie a katastra SR, o náhradu škody spôsobenej im nesprávnym úradným postupom, podľa zák. č.58/69 Zb., ku ktorej došlo nesprávnym postupom katastrálneho úradu pri zápise Zmluvy o výstavbe č. 6/2000 zo dňa 27. 6. 2000 do katastra. Predmetom tejto zmluvy je výstavba podkrovného bytu v bytovom dome s. č. 2558 v Ž. Vklad tejto zmluvy do katastra je povolený pod zn. V 3015 dňa 28. 7. 2000, no k jeho zápisu do katastra nedošlo(...).

Z dôvodu nezapísania uvedenej zmluvy do katastra nemohol včas konať ani stavebný úrad o kolaudácii stavby, ktorému bolo potrebné preukázať vlastníctvo bytu, a tak navrhovatelia nemohli z viny štátneho orgánu s bytom nakladať, pričom do jeho výstavby už vložili svoje aj úverom obstarané peňažné prostriedky, ktoré však bolo potrebné splácať. Takto im vznikla škoda, ktorú najskôr žiadali nahradiť podľa zák. č. 59/69 podaním zo dňa 8. 11. 2002 Ministerstvu spravodlivosti SR, a to vo výške 333 068,- Sk v lehote do 10. 12. 2002. Keďže neobdržali plnenie ani odpoveď, podali dňa 27. 2. 2003 žalobu na Okresnom súde v Žiline, ktorou sa podľa zák. č. 58/ 69 Zb. domáhajú náhrady škody vo výške 282 333.- Sk. Súd nariadil prvé pojednávanie vo veci na deň 28. 1. 2004, teda 11 mesiacov od podania žaloby, no odročil ho na deň 5. 4. 2004, potom na 3. 5. 2004, na ktorom rozsudkom rozhodol, že odporca je povinný uhradiť navrhovateľovi istinu 282 333.- Sk spolu s 13 %-ným úrokom z omeškania ročne odo dňa 11. 12. 2002 až do zaplatenia, v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Po odvolaní zástupcom odporcu nariadil Krajský súd v Žiline pojednávanie v tejto veci pod sp. zn. 6 Co 9/05 na deň 6. 4. 2005, teda s odstupom 11 mesiacov od vyhlásenia rozsudku, kedy uznesením rozhodol, že rozsudok zrušuje, vracia vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, z dôvodov údajnej nezrozumiteľnosti, nepreskúmateľnosti a nedostatku dôvodov rozsudku.

Okresný súd nariadil nové pojednávanie na deň 23. 1. 2006, teda po viac ako 7-mich mesiacoch od zrušenia rozsudku, konanie však bolo odročené na neurčito, a ďalšie na deň 20. 11. 2006, na ktorom vyhlásil rozsudok o povinnosti odporcu zaplatiť navrhovateľom sumu 170 tis. 666.-Sk spolu s 13 %-ným úrokom ročne z omeškania odo dňa 11. 12. 2002 do zaplatenia, v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Odporca sa opätovne odvolal, na čo krajský súd nariadil pojednávanie pod sp. zn. 7Co/113/2007 na deň 5. 9. 2007, teda po uplynutí viac ako 19 mesiacov od vyhlásenia rozsudku, na ktorom

rozhodol, že rozsudok zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, a to s odôvodnením, že údajne procesným postupom súdu došlo k odňatiu možnosti odporcovi konať pred súdom, a že rozsudok vyznieva „nelogicky“ a nariadil obstarat' určité listiny od iného štátneho orgánu.

Okresný súd nariadil pojednávanie vo veci na deň 5. 5. 2008, no odročil ho najskôr deň 19. 6. 2008, potom na deň 31. 7. 2008 a naostatok nariadil pojednávanie na deň 15. 4. 2010, teda po uplynutí viac ako 2 a pol roka od zrušenia predchádzajúceho rozsudku, no aj toto pojednávanie je odročené na deň 14. 6. 2010.

Takto uplynulo už viac ako sedem rokov od podania žaloby, bez právoplatného rozhodnutia o nej, čo nepovažujeme za konanie bez zbytočných prietahov(...)»

Vzhľadom na uvedené podstatné skutočnosti sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd o ich sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„I. Právo navrhovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48, ods. 2. Ústavy(...) v konaní pred Okresným súdom v Žiline sp. zn. 14 C 13/2003 bolo porušené.

II. Navrhovateľom priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 17 900.- EUR.“

Sťažovatelia súčasne žiadali, aby im z dôvodu nepriaznivých osobných, majetkových a zárobkových pomerov bol v konaní pred ústavným súdom ustanovený advokát.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 13/03 z dôvodu jeho nečinnosti, resp. neefektívnej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde v danej veci skúmal, či sú splnené podmienky na konanie pred ním. V nadväznosti na to ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje, aby v prípadoch sťažností podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v konaní pred všeobecným súdom, sťažovatelia preukázali aj využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého má sťažovateľ právo podľa ustanovenia § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov alebo od 1. apríla 2005 podľa ustanovenia § 3 ods. 7 a

§ 62 ods. 1 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), t. j. podanie sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi príslušného súdu.

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 34/98, I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa zákona o súdoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd tiež opakovane konštatoval, že podanie sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 62 zákona o súdoch zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na súdnu ochranu, ako aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03). Účinnosť takého právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými prietahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných prietahov a ustanovuje za také prietahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1, § 116 ods. 1 písm. b) a § 118 ods. 1 citovaného zákona]. Inak povedané, keďže proti sudcovi všeobecného súdu, ktorý koná so zbytočnými prietahmi, predseda okresného súdu môže iniciovať dokonca aj disciplinárne konanie, sťažnosť na prietahy v zmysle citovaného zákona treba rozhodne považovať za účinný prostriedok nápravy.

Zo samotnej sťažnosti doručenej ústavnému súdu nevyplýva, že by sťažovatelia podali sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi príslušného súdu a ani netvrdia, že sťažnosť nepodali z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Podľa zistení ústavného súdu dopytom na okresnom súde, sťažovatelia v napadnutom konaní dosiaľ sťažnosť na prietahy

v konaní predsedovi súdu nepodali. S poukazom na uvedené ústavný súd opierajúc sa o svoju stabilnú judikatúru (napr. IV. ÚS 44/03, II. ÚS 7/04, II. ÚS 107/04) dospel k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu niet dôvodu predpokladať, že by využitie sťažnosti podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch neumožnilo účinnú ochranu základného práva sťažovateľov priznaného im podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto podľa § 25 ods. 2 v spojení s § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde bolo potrebné ich sťažnosť odmietnuť z dôvodu neprípustnosti.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. mája 2010